

Az irat elektronikus formátumban készült

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

2022. DECEMBER 22.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK ST.	
FOLAJSTÍPOMSZÁM	
KEZELŐI KÖZTŰK	
Postán / Gyűjtőládán / E-mailen / Faxra	
Érkezett:	2022 DEC 22.
PÉLDÁNY:	IV.
MELLÉKLET:	KÖZTŰK
FOLAJSTÍPOMSZÁM	
ÜTOHATON	

Fővárosi Törvényszék útján

elsőfokú ügyszám: 1.Pk.21.043/2021.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám:	IV/ 0 0 1 2 7 - 0 / 2023	
Érkezett:	2023 JAN 17.	
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB:
Példány:	Melléklet:	Kezelőiroda:
1	17	du

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott,

jogi képviselőm, a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda útján

továbbiakban: Indítványozó)

meghatalmazás I/2. szám alatt csatolva) a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján a Kúria Pfv.IV.20.748/2022/2. számon hozott végzését a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.198/2022/4. számú végzésére, illetve a Fővárosi Törvényszék 1.Pk.21.043/2021/17. számú végzésére kiterjedően, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.

A kérelem anyagi jogi jogalapja Magyarország Alaptörvényének a XIII. cikk (1) bekezdése (tulajdonhoz való jog) és a XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes bírósági eljáráshoz való jog).

A kérelem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLJ. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és 43. §-a, amelyek alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja és megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Az Indítványozó személyes érintettségét igazolja, hogy Indítványozó kérelmezett volt a Kúria végzése által jogerősen lezárt polgári nemperes ügyben.

A Kúria támadott végzése 2022. szeptember 14. napján került meghozatalra, 2022. október 25. napján pedig kézbesítésre Indítványozó jogi képviselője részére, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdése, illetve az Alkotmánybíróság ügyrendje 28. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz határidőben kerül benyújtásra.

A jelen ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés „*alapvető alkotmányjogi jelentőségű*”, illetve az ügyben „*a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség*” (Abtv. 29. §) merült fel az alábbiak szerint. Alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés egyfelől, hogy az alkotmányos tulajdonjog oltalmát élvező szellemi tulajdonjogától megfosztható-e a jogosult pusztán az eljáró bíróságok által vélt ráutaló magatartása alapján. Másfelől szintén alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel, hogy a kúriai felülvizsgálat esetében „*a felvetett jogkérdés különleges súlya, társadalmi jelentősége*” vizsgálata körében milyen mélységű vizsgálatot kell lefolytatnia a Kúriának ahhoz, hogy egy esetleges visszautasító döntés ne vonja el *ab ovo* az Indítványozó bírósághoz való alkotmányos jogát. A fenti jogkérdések túlmutatnak a jogszerűség keretein, ugyanis azok vonatkozásában a jogvita alapvető jogi természetére is különös tekintettel kellett lenniük a bíróságoknak. Így belátható, hogy a jelen alkotmányjogi panasz nem ütközik az ún. negyedfokú jogorvoslat iránti kérelmek tilalma alá.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése alapján az Indítványozó nem járul hozzá az adatai közzétételéhez.

Tájékoztatom a t. Alkotmánybíróságot, hogy Indítványozó a rendelkezésére álló rendes és rendkívüli jogorvoslatokat kimerítette.

I. A tények

1. Indítványozó reklámügynökségi tevékenységgel és grafikai tervezéssel foglalkozó gazdasági társaság. Indítványozó a [REDACTED] megbízásából tervezett pártlogót, azonban közöttük egyéb szerződés nem jött létre, illetve a díjfizetést illetően sem történt közöttük elszámolás. A vonatkozó szerzői jogi szabályozás értelmében ahhoz, hogy a [REDACTED] a művek felett a teljes rendelkezési joggal rendelkezessen, a feleknek kifejezetten ilyen tartalmú, írásos szerződést kellett volna erre kötniük. Azonban a felek között ilyen írásba foglalt megállapodás nem jött létre.

2. A [REDACTED], mint kérelmező védjegybejelentéssel élt az Indítványozó által tervezett pártlogót illetően, amellyel szemben Indítványozó, mint kérelmezett felszólalással élt, ugyanis a védjegyzettni kívánt szerzői mű Indítványozó szerzői jogát képezi a védjegyek és földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) 5. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással, így a védjegy nem jegyezhető be. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) az **M.1902230/13. számon** meghozott határozatával (**I/3. számon** mellékelve) megalapozottnak találta Indítványozó felszólalását és elutasította a [REDACTED] védjegybejelentését. Az SZTNH megállapította, hogy az Indítványozó által tervezett pártlogó szerzői alkotásnak minősül, így mivel szerződés híján Indítványozó nem ruházta a [REDACTED]-ra az azzal kapcsolatos vagyoni jogokat, a [REDACTED] védjegybejelentésének akadályát képezte Indítványozónak a Vt. 5. § (1) bekezdés b) pontján alapuló felszólalása.

3. A [REDACTED] megváltoztatási kérelemmel élt az SZTNH határozatával szemben (**I/4. számon** mellékelve), amellyel szemben Indítványozó ellenkérelemmel élt (**I/5. számon** mellékelve). Ezek alapján a Fővárosi Törvényszék az **1.Pk.22.243/2020/11. számon** meghozott végzésével (**I/6. számon** mellékelve) megváltoztatta az SZTNH határozatát és elrendelte a védjegy lajstromozását. A Törvényszék végzésével szemben Indítványozó fellebbezéssel (**I/7. számon** mellékelve) élt, amelyben kifejtette többek között, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatta le a kellő bizonyítást a jogvita eldöntéséhez, illetve, hogy a bíróságnak nem volt szükséges szakértői bizonyítást lefolytatnia, ugyanis a jogkérdés eldöntéséhez rendelkezett a szükséges mértlegelési képességgel, továbbá igazolta, hogy a [REDACTED] az eljárás során semmivel sem bizonyította, hogy megszerezte volna Indítványozótól a pártlogó feletti vagyoni jogokat. Indítványozó fellebbezése nyomán a Fővárosi Ítéltábla a **8.Pkf.25.020/2021/3. számon** meghozott végzésével (**I/8. számon** mellékelve) hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság végzését és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az Ítéltábla a végzésében előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy az érdemi tárgyalási szakban folytasson le szakértői bizonyítást, mivel a kérelmezett csak ennek

útján tudja bizonyítani, hogy a művei szerzői jogi védelem alatt állnak, hiszen a Törvényszék úgy vonta le a bizonyítatlanság következményét, hogy az alkalmas bizonyítást mellőzte, megfosztva ezzel Indítványozót a bizonyítás lehetőségétől.

4. A Fővárosi Törvényszék a megismételt eljárásban meghozott **1.Pk.21.043/2021/17. számon** meghozott végzésében (**I/9. számon** mellékelve) megváltoztatta az SZTNH határozatát és elrendelte a ■■■ által bejelentett védjegy lajstromozását. A Törvényszék a megismételt eljárásban ugyan lefolytatta az Ítéltábla által előírt szakértői bizonyítást, azonban a bizonyítási eljárással ellentétesen, iratellenesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy Indítványozó átruházta a pártlogó feletti vagyoni jogokat a ■■■-ra, továbbá a Törvényszék egy korábbi, a felek közötti más alkotásra vonatkozó felhasználási engedélyt kiterjesztően értelme megállapította, hogy Indítványozó a perbeli alkotásra is felhasználási engedélyt adott a ■■■-nak.

5. Az elsőfokú végzésével szemben Indítványozó fellebbezéssel élt (**I/10. számon** mellékelve), amelyben előadta, hogy az elsőfokú bíróság a feltárt bizonyítékokat kiívóan okszerűtlenül és a felek nyilatkozataival ellentétesen értékelt. Ugyanis a bíróság csupán feltételezte, hogy egy a felek között korábban létrejött, majd megszűnt, teljesen más témájú és határozott idejű szerződés rendelkezéseit ültették át a gyakorlatba, így nem volt szükség az Indítványozó írásos hozzájárulására az általa tervezett pártlogó felhasználására és a vagyoni jogoknak a ■■■ általi megszerzésére. Azonban a vonatkozó szerzői jogi szabályok értelmében ahhoz, hogy ez megvalósulhasson – a bíróság állásfoglalásával ellentétben – szükséges lett volna Indítványozó írásbeli hozzájárulása, aminek a meglétét ugyanakkor a ■■■ nem bizonyította az eljárásban. Indítványozó rámutatott továbbá arra, hogy a pártlogónak a politikai tevékenység körében történő felhasználására való engedély nem értelmezhető kiterjesztően akként, hogy azt a ■■■ gazdasági tevékenysége körében, azaz például védjegyként felhasználhassa. A felhasználási engedély ilyen módon történő kiterjesztése lényegében megfosztotta Indítványozót a szerzői jogaitól. Ez súlyosan jogellenes, ugyanis a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 42. § (3) bekezdésében is foglalt, egyébként EU jogban gyökerező alapelv, azaz ellenkező bizonyíték hiányában a szerzőre kedvezőbb értelmezést előíró rendelkezés értelmében a ■■■ bizonyítása hiányában nem lehetett volna megállapítani azt, hogy Indítványozó bármely jogáról lemondott volna. Így pedig nem foghatott volna helyt a ■■■ védjegybejelentése sem a Vjt. 5. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

6. Indítványozó fellebbezését a Fővárosi Ítéltábla a **8.Pkf.25.198/2022/4. számon** meghozott végzésével (**I/11. számon** mellékelve) elutasította, és helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését lényegében azzal megegyező indokolással.

7. Indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt (**I/12. számon** mellékelve) a jogerős döntéssel szemben, illetve a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 408. § (2) bekezdésén alapuló, a felülvizsgálat köréből kizáró rendelkezéssel szemben a Pp. 409. § (3) bekezdésén, valamint a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontján alapuló engedélyezési kérelmet is előterjesztett. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmeiben előadta Indítványozó, hogy a jogerős bírói döntés ellentétes a BH2017.10.341. számú határozatban elfoglalt kúriai állásponttal, ugyanis a korábban közzétett BH-val szemben az eljáró bíróságok nem voltak tekintettel az Szjt. 42. § (3) bekezdésében előírt követelményre, és így a bizonyítatlan tényeket nem Indítványozó, mint szerző javára, hanem éppen a terhére értékelték, megfosztva ezzel Indítványozót a szerzői jogaitól. Azaz az eljáró bíróságok egy korábbi, azóta megszűnt szerződésben adott, szűk körű felhasználási engedély alapján úgy tekintették, hogy Indítványozó korlátlan engedélyt adott a ■■■-nak a későbbiekben elkészített más műveinek is a felhasználására, illetve az azokkal kapcsolatos vagyoni jogok gyakorlására. Ez azonban súlyosan sérti a vonatkozó szerzői jogi szabályokat.

8. Másodsorban a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára alapította Indítványozó a felülvizsgálati kérelem befogadása iránti indítványát. E körben előadta Indítványozó, hogy a jogerős bírói döntésben elfoglalt álláspont, miszerint a védjegybejelentéshez elegendő a szerző ráutaló magatartása, amely alapján széles értelemben vett jövőre is kiterjedő felhasználási engedélyt ad a felhasználónak, nem pusztán az ő jogvitájukat érinti, hanem generálisan a grafikai és kreatív alkotások megalkotóit is. Ugyanis a grafikai alkotás, mint szerzői mű felhasználási jogának piaci értéke van, így pedig különös jelentősége van annak, hogy egy félreérthető ráutaló magatartásra ne alapozhassa a felhasználó a vagyoni jogok megszerzését. Kiemelte Indítványozó, hogy nem egyeztethető össze a szerzői jogok védelmének magas szintjére vonatkozó, elvi jelentőségű, az uniós jogból eredő követelménnyel az, hogy az eljáró bíróságok egy homályos és pontatlan ráutaló magatartást tekintettek felhasználási engedélynek, amely alapján Indítványozó lényegében elveszítette a tulajdonjogát.

9. A felülvizsgálati kérelem érdemében pedig Indítványozó részletesen bemutatta a korábban is kifejtett érveit az eljáró bíróságok jogszabálysértéseivel kapcsolatban.

10. Indítványozó felülvizsgálati kérelme befogadását a Kúria a 2022. szeptember 14. napján kelt, Indítványozó jogi képviselőjéhez 2022. október 25. napján kézbesített **Pfv.IV.20.748/2022/2. számon** meghozott végzésével (**I/13. számon** mellékelve) visszautasította.

11. A Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapozott kérelemmel kapcsolatban kiemelte a végzése indokolásában, hogy megítélése szerint a hivatkozott BH-tól jogkérdésben tért el a felülvizsgálni kért határozat, így ezen az alapon nem engedélyezhető a befogadás.

12. A Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjával kapcsolatban pedig mindössze egy rövid, érdemi megállapítást egyáltalán nem tartalmazó mondatban (lásd: kúriai végzés [36] pontja) utasította vissza a befogadást. A végzése ezen pontjában a Kúria pusztán rögzítette, hogy megítélése szerint „a megfogalmazott jogkérdés társadalmi jelentősége nem számottevő, a társadalom széles körét közvetlenül vagy közvetett módon nem érinti”, így e körben sem engedélyezhető a felülvizsgálat. A Kúria a végzésében semmilyen indokát nem adta annak, hogy mire alapozza azt, hogy a felvetett jogkérdés nem bír különös súllyal, komoly társadalmi jelentőséggel.

II. A Kúria végzése alaptörvény-ellenességének okai

A tulajdonhoz való alkotmányos jog sérelme – az Alaptörvény XIII. cikk (1)-(2) bekezdése

13. Az Alaptörvény XIII. cikke rendelkezik a tulajdonhoz való jogról és a tulajdon kisajátításának feltételrendszeréről: „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár. Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

- Az Alkotmánybíróság releváns gyakorlata

14. Az alkotmányos tulajdonvédelem az állam számára kettős kötelezettséget jelent. Ezt a **481/B/1999. AB határozat** a következőképpen határozta meg: „[a]z állam egyfelől – az alkotmányos kivételek lehetőségétől eltekintve – **köteles tartózkodni a magán vagy jogi személyek tulajdonosi szférájába való behatolástól**, másfelől köteles megteremteni azt a jogi környezetet, azt az intézményi garanciarendszert, amely a tulajdonhoz való jogot diszkrimináció nélkül működőképessé teszi.” (ABH 2002, 998, 1002.)

15. Az Alkotmánybíróság kiemelte, hogy a tulajdon jogi **fogalmát és tartalmát** általában nem közvetlenül az Alaptörvény, hanem más jogi normák határozzák meg. Az Alaptörvény által védett jogok körét és tartalmát ugyanakkor az Alaptörvény alapján kell megállapítani. Ez az ellentmondás nehézséget jelent a tulajdonként védett jogosítványok meghatározásakor. Az ellentmondás úgy oldható fel, hogy az Alaptörvény tulajdonhoz való alapjogként a **jogszabályok által meghatározott tartalommal elismert, konkrét időpontban fennálló konkrét jogosítványokat védi**: a törvényhozás a tulajdonhoz való alapvető jog alapján általában **köteles tiszteletben tartani azokat a jogosultságokat**, amelyek az alkotmányos értelemben vett tulajdonhoz való alapvető jog összetevői {25/2015. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [55]}.

16. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkori közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme **mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is**. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más {ABH 1993, 373, 380., legutóbb idézi: 3219/2012. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [6]}.

17. Az Alkotmánybíróságnak a tulajdonhoz való jog sérelmére vonatkozó következetes gyakorlata {lásd: a 3051/2016. (III. 22.) AB határozatot, Indokolás [20]–[21]} értelmében az Alaptörvény XIII. cikke alapvetően »**két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot**. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az **elvonás** ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont **annak korlátozása** ellen« {3115/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [34]}.

18. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy a tulajdonhoz való jog **nem minősül korlátozhatatlan alapjognak**: az Alaptörvényben foglalt megfelelő alapjogi garanciák tiszteletben tartása esetében az állami beavatkozás nem kizárt. Az Alkotmánybíróság az 5/2021. (II. 9.) AB határozatában is kiemelte, hogy a tulajdon védelmére vonatkozik az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében szabályozott alapjog-korlátozási (-mérlegelési) teszt, az ún. szükségességi-arányossági teszt, ám a tulajdonhoz való jog esetében a szükségesség mércéje a pusztán közérdekűséghez igazodik: amennyiben a tulajdon korlátozása közérdekű célból történik, úgy a korlátozást pusztán ennek okán **szükségesnek** kell tekinteni. A szükséges tulajdonkorlátozásnak is **arányosnak** kell azonban lennie, mely kisajátítás, illetve tényleges hatásaiban a kisajátításhoz hasonló más korlátozások, különösen a polgári jogi tulajdon egyes részjogosítványainak (birtoklás, használat és hasznok szedése, rendelkezés) jogszabályi korlátozása esetében a **korlátozással arányos kártalanítás biztosításának** kötelezettségét rója a jogalkotóra {5/2021. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [21]}.

19. Az Emberi Jogok Európai Bírósága következetes gyakorlata értelmében az Emberi Jogok Európai Egyezménye 1. Kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkében foglalt **tulajdonhoz való jogi védelem kiterjed a szellemi tulajdonjogra is** (*Anheuser-Busch Inc. v. Portugal* [GC], § 72), így különösen a szerzői jogokra is (*Neij and Sunde Kolmisoppi v. Sweden* (dec.); *SLA AKKA/LAA v. Latvia*, § 41).

- *A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

20. A jelen kérelem alapjául szolgáló ügyben az eldöntendő jogkérdés az volt, hogy rendelkezik-e Indítványozó olyan szerzői joggal, amely akadályát képezheti a ■■■ védjegybejelentésének. A bírósági eljárásban objektíve nem lett igazolva az, hogy Indítványozó kifejezett, írásos hozzájárulását adta volna ahhoz, hogy a ■■■ megszerezze az általa megtervezett pártlogók felett a vagyoni jogokat. Ugyanis az eljáró bíróságok *expressis verbis* kimondták, hogy Indítványozó ráutaló magatartására (sic!) alapozzák az általa adott felhasználási engedély meglétét. A bíróságok ezen

megállapítása teljességgel szembement a vonatkozó kógens jogszabályi rendelkezésekkel (az ezzel kapcsolatos részletes jogi érvelés a következő alfejezetben található).

21. Mivel a vonatkozó alkotmánybíróvási és EJEB gyakorlat is egyértelműen akként foglalt állást, hogy a szerzői jogok az alkotmányos és egyezményes tulajdonjog védelmét élvezik, az eljáró bíróságoknak különös tekintettel kellett volna lenniük arra, hogy az előttük folyamatban levő nemperes eljárásban Indítványozó alkotmányos tulajdonjoga védelme forog kockán. Ezt a követelményt erősíti többek között az Sztj. 42. § (3) bekezdésében foglalt elv is, mely szerint kétség esetén a szerzőre kedvezőbb értelmezést kell elfogadni a szerzői jogokkal kapcsolatos vitában. Tehát ez nem pusztán egy elvont alkotmányjogi elvként jelentkezett az eljárásban, hanem kógens jogszabályi rendelkezésként, amelyhez az eljáró bíróságok mindenkor kötve voltak.

22. Jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban ugyanakkor ezen elvekre a bíróságok egyáltalán nem voltak akkor tekintettel, amikor a konkrét jogszabályi rendelkezésekkel ellentétesen nem követelték meg a jogvitában a ■■■-től annak bizonyítását, hogy írásbeli engedélyt kapott a pártfogó szerzőjétől, azaz Indítványozótól a vagyoni jogok megszerzésére. A bíróságok szerint ugyanis elegendő volt a bizonyosság felállításához az, hogy szerintük Indítványozó ráutaló magatartással hozzájárulását adta a ■■■-nak a vagyoni jogok megszerzéséhez.

23. A bíróságok ezen eljárása nem a bizonyítékok értékelése körében veti fel az alaptörvényellenességet, hanem akként, hogy teljesen a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel ellentétesen alacsonyabb védelmi szintet állítottak fel a szerzőt megillető jogokkal szemben. Így pedig a bíróságok eljárása következtében Indítványozót megfosztották az alkotmányos tulajdonjogi védelmet élvező szerzői jogaitól.

24. Hiszen a szerzői jogi védelem nem pusztán annyit jelent, hogy a műalkotás létrehozója szerzői minősége feltüntetésre kerül, hanem a szerzőt megillető vagyoni jogok is egészen addig a szerzőnél maradnak, ameddig azok elidegenítéséhez a szerző kifejezett, írásos nyilatkozatban hozzá nem járul. Amennyiben a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel ellentétben ezt a magas védelmi szintet nem követelnénk meg, úgy előfordulhatna az, hogy a szerző anélkül veszti el az alkotmányos tulajdonjogát, hogy ahhoz hozzájárult volna. Belátható, hogy ez súlyosan önkényes helyzetet eredményezne. Márpedig a jelen panasz alapjául szolgáló ügyben pontosan ez történt: a ■■■ nem tudta bizonyítani, hogy Indítványozó írásban hozzájárult volna a vagyoni jogok megszerzéséhez, a bíróságok mégis megállapították, hogy a vagyoni jogok a ■■■-nek illetik. Tehát a tulajdonjoga korlátozása jogellenes volt, így pedig fel sem merül a szükségesség, illetve arányosság követelménye vizsgálata.

25. A bíróságok ezen eljárása következtében tehát Indítványozót megfosztották az alkotmányos tulajdonjogát képező szerzői jogaitól, így pedig sérült az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető joga.

A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, különösen a bírósághoz való jog – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése

- *Az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága irányadó gyakorlata*
A contra legem jogalkalmazás tilalma

26. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja szerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Ennek keretében vizsgálja, hogy a bírói döntésben alkalmazott jogértelmezés megfelel-e az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak, vagyis, hogy az eljáró bíróság a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte-e, abból a feltételezésből kiindulva, hogy a jogszabályok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. [22] Az Alkotmánybíróság a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatában úgy foglalt állást, hogy „az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.” (Indokolás [26])

27. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint **egy szabályozás felülrírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem *contra legem* jogalkalmazási – tulajdonképpen jogalkotási – tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét.** A *contra legem* jogalkalmazás ilyen módon a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezethet. A bírói jogértelmezés kirívó – alapjogi relevanciát elérő – hibája mindazonáltal csak kivételesen merülhet fel, akkor, ha a következő – egymást erősítő – feltételek együttes fennállása megállapítható. Mindenekelőtt akkor, ha a bíróság a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolja meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazza. Továbbá akkor, ha a bíróság a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem veszi figyelembe. Valamint akkor, ha a bíróság döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapítja, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó új jogi szabályozás elfogadásával és hatálybaléptetésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül

helyezett {20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [29]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás csak kivételesen alapozza meg az alaptörvény-ellenességet, mégpedig akkor, ha a *contra legem* jogalkalmazás egyben – a 20/2017. (VII. 18.) AB határozatban foglaltak feltételek fennállása esetén – alaptörvény-ellenesnek (*contra constitutionem*) minősül {lásd: 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}.

28. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemzte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” {lásd 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]; 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [27]}. (Összefoglalóan lásd: 24/2020 (X. 15) AB határozat, 21-25.pontok)

A tisztességes bírósági eljárás általános követelménye

29. Az Alkotmánybíróság Alaptörvény hatálybalépését követően is töretlen gyakorlata értelmében a tisztességes eljárás (*fair trial*) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”.

30. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezésére vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat ekként foglalta össze: „egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembevételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban, így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga [...] a tárgyalás igazságosságának biztosítása [...], a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése [...], a törvény által létrehozott bíróság [...], független és pártatlan eljárása [...], illetve a perek észszerű időn belül való befejezése [...]”.

31. Az Emberi Jogok Európai Bírósága több döntésében is hangsúlyozta a tisztességes eljáráshoz való jognak egy demokratikus társadalomban betöltött kiemelt szerepét (*Airey kontra Írország*, § 24; *Stanev kontra Bulgária* [GC], § 231). Ez a garancia „egyike az Egyezmény értelmében vett demokratikus társadalom alapvető elveinek” (*Preto és mások kontra Olaszország*, § 21). Ezért a 6. cikk 1. bekezdésének megszorító értelmezése nem igazolható (*Moreira de Azevedo kontra Portugália*, §

66). A tisztességesség követelménye az eljárásokra teljességükben érvényes, nem korlátozódik az inter partes meghallgatásokra (*Stran Greek Refineries és Stratis Andreadis kontra Görögország*, § 49).

32. Az Emberi Jogok Európai Bírósága mindig is úgy vélte, hogy a nemzeti hatóságoknak minden egyes egyedi ügyben biztosítaniuk kell az Egyezmény értelmében vett „tisztességes eljárás” követelményének teljesülését (*Dombo Bebeer B.V. kontra Hollandia*, § 33 in fine).

33. A Bíróság esetjoga értelmében a polgári jogi igénynek bíró elé terjeszhetőnek kell lennie, az egyik általánosan elfogadott, alapvető jogelv. Ugyanez igaz arra a nemzetközi jogi alapelvre, amely megtiltja az igazságszolgáltatás megtagadását. A 6. cikk 1. bekezdését ezeknek az elveknek a fényében kell értelmezni (*Golder kontra Egyesült Királyság*, § 35).

34. Az Egyezmény értelmében vett demokratikus társadalomban a tisztességes igazságszolgáltatáshoz való jog olyan kiemelt helyet foglal el, hogy a 6. cikk 1. bekezdésének megszorító értelmezése nem állna összhangban e rendelkezés céljával és szándékával (*Ryabukov kontra Oroszország*, § 37). Emellett az Egyezmény célja nem elméleti és látszólagos, hanem a gyakorlatban érvényesülő és hatékony jogok biztosítása (*Airey kontra Írország*, § 24). Az, hogy egy eljárás tisztességes volt-e, az eljárás egészének vizsgálatával állapítható meg (*Ankerl kontra Svájc*, § 38; *Centro Europa 7 S.R.L. és di Stefano kontra Olaszország* [GC], § 197).

35. Ezzel együtt bizonyos feltételek mellett minden, az eljárás tisztességességével kapcsolatos hiányosság orvosolható az eljárás egy későbbi szakaszában, akár egy azonos szintű (*Helle kontra Finnország*, § 54), akár egy magasabb szintű bíróság által (*Schuler-Zgraggen kontra Svájc*, § 52; vö. *Albert és Le Compte kontra Belgium*, § 36; *Feldbrugge kontra Hollandia*, §§ 45-46). Ez azonban nem pusztán lehetősége az eljáró bíróságoknak, hanem a tisztességesség általános követelményéből eredően kötelességük is mind kérelemre, mind hivatalból intézkedniük az észlelt tisztességtelenség kiküszöbölése érdekében. Amennyiben pedig, **ha a hiányosság a legmagasabb bírói fórum tekintetében áll fenn** – például mert nincs lehetőség reagálni az e bíróság elé terjesztett megállapításokra –, **sérül a tisztességes tárgyaláshoz való jog** (*Ruiz-Mateos kontra Spanyolország*, §§ 65-67).

36. A tisztességes tárgyalás tágabb értelemben vett fogalma magában foglalja a „fegyveregyenlőség” elvét. A „fegyveregyenlőség” követelménye a felek közötti „méltányos egyensúlyként” értve elvben mind a polgári jogi, mint a büntetőjogi ügyekre vonatkozik (*Feldbrugge kontra Hollandia*, § 44). A fegyveregyenlőség maga után vonja, hogy mindegyik félnek elfogadható lehetőséget kell biztosítani ügye előadására – beleértve a bizonyítékait is –, olyan feltételek mellett, amelyek nem hozzák őt érdemben hátrányosabb helyzetbe a másik félhez képest: *Dombo Bebeer B.V. kontra Hollandia*, § 33.

37. Egyezmény nem fektet le szabályokat a bizonyítással mint olyannal kapcsolatban (*Mantovanelli kontra Franciaország*, § 34). A bizonyíték elfogadhatósága és értékelésének módja elsősorban a nemzeti jog rendelkezései alá és a nemzeti bíróságok hatókörébe tartozik (*García Ruiz kontra Spanyolország* [GC], § 28). Ugyanez vonatkozik a bizonyítékok bizonyító erejére és a bizonyítási teherre (*Tiemann kontra Franciaország és Németország* (dec.)). Szintén a nemzeti bíróságokra tartozik az előterjesztett bizonyíték relevanciájának értékelése (*Centro Europa 7 S.r.l. és Di Stefano kontra Olaszország* [GC], § 198). A Bíróság feladata azonban az Egyezmény alapján annak megállapítása, hogy az eljárás egésze tisztességes volt-e, beleértve azt is, ahogy a bizonyítékokat beszerették (*Elsbolz kontra Németország* [GC], § 66). Ezért meg kell állapítani, hogy a bizonyítékokat olyan módon terjesztették-e elő, amely biztosítja a tisztességes tárgyalást (*Bluber kontra Cseh Köztársaság*, § 65). Csakúgy, mint a 6. cikk 1. bekezdésében foglalt egyéb eljárási biztosítékok tiszteletben tartása, a kontradiktóriusság elvének való megfelelés is a „bíróság” előtti eljárásra vonatkozik. Nem következik tehát ebből a rendelkezésből egy olyan általános, absztrakt elv, amely szerint abban az esetben, ha a bíróság szakértőt rendel ki, a feleknek minden fokon jogosultnak részt kell venniük a szakértő által lefolytatott meghallgatásokon, vagy hozzá kell férniük minden, a szakértő által figyelembe vett irathoz. **Ami elengedhetetlen, hogy a felek megfelelően részt tudjanak venni az eljárásban** (*Mantovanelli kontra Franciaország*, § 33). A *Mantovanelli kontra Franciaország* ügyben az, hogy a kérelmezők nem tudtak hatékonyan észrevételeket fűzni a szakértői vélemény megállapításaihoz, amely szakértői vélemény a legfőbb bizonyíték volt az ügyben, sértette a 6. cikk 1. bekezdését.

38. A 6. cikk 1. bekezdésében foglalt garanciák magukban foglalják a bíróságok azon kötelezettségét, hogy döntéseiket megfelelően megindokolják (*H. kontra Belgium*, § 53). Egy megindokolt döntés megmutatja a feleknek, hogy ügyüket valóban megtárgyalták. Ugyan a hazai bíróságoknak van bizonyos mérlegelési szabadságuk az érvek kiválasztása és a bizonyítékok befogadása tekintetében, de döntéseik indoklásával kötelesek igazolni lépéseiket (*Suominen kontra Finnország*, § 36), illetve **amikor egy fél beadványa döntő jelentőségű az eljárás kimenetelére szempontjából, egyéni és kifejezett választ igényel** (*Ruiz Torija kontra Spanyolország*, § 30; *Hiro Balani kontra Spanyolország*, § 28).

Bírósághoz fordulás joga

39. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A bírósághoz fordulás joga

a tisztességes eljáráshoz való jogból ered, annak egyik részjogosítványa {l. például: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}. A bírósághoz fordulás joga azt a kötelezettséget rója az államra, hogy a jogviták elbírálására bírói utat biztosítson.

40. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a bírósági döntéshozatal pusztán formális értelemben vett előírása nem felel meg az alkotmányossági követelményeknek. A lényeg abban áll, hogy a bíróság ténylegesen mit vizsgálhat és mit mérlegelhet a döntés kialakításakor. A jogviszonyokat véglegesen lezáró bírói eljárás nem szólhat más szervek döntéseinek vagy elhatározásának formális felülvizsgálatáról [39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263, 272.], s nem lehet más szervek döntéseinek formális megjelenítője sem.

41. A 39/1997. (VII. 1.) AB határozat kimondta, hogy az Alkotmány 50. § (2) bekezdését "az 57. §-ra tekintettel úgy kell értelmezni, hogy az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelezéseket az ott írt módon valóban "elbírálja": az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény - a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: fair, équitablement, in billiger Weise) és nyilvánosan folyjék - ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni. A közigazgatási határozatok törvényességének bírói ellenőrzése tehát alkotmányosan nem korlátozódhat a formális jogszerűség vizsgálatára." (ABH 1997, 263, 272.)

42. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése magában foglalja a **bírósághoz fordulás jogát** {36/2014. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás [66]}, mely nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz és ezzel megindíthatja a bírósági **eljárást, ha valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik**, hanem hogy a jogvitát a **bíróság érdemben bírálja el és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen dönt** {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [78]; 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [16]}.

43. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a **tisztességes bírósági eljáráshoz való jog** részjogosítványa a **bírósághoz fordulás joga** {pl. 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]} amely az államra azt a kötelezettséget telepíti, hogy biztosítsa a bírói út igénybevételének feltételeit, a jogi szabályozással szemben pedig azt az alkotmányos igényt támasztja, hogy a bírói út formális biztosítása helyett a **hatékony bírói jogvédelem követelményét elégítse ki** {pl. 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]}. „A bírósághoz fordulás joga – figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére – nem jelent korlátozhatatlan alanyi jogot a perindításra. Azonban – szintén az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján – a korlátozás nem érintheti az alapjog lényeges

tartalmát, a korlátozásra egy másik alapvető jog vagy alkotmányos érték védelméhez feltétlenül szükséges mértékben és az elérni kívánt céllal arányosan kerülhet csak sor.

44. Az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlata értelmében a bírósághoz való hozzáférés joga nem abszolút jog, hanem jogértelmezés által megengedett korlátozásoknak vethető alá (*Golder kontra Egyesült Királyság*, § 38; *Stanev kontra Bulgária* [GC], §§ 230). Mindazonáltal az alkalmazott korlátozásoknak nem szabad olyan módon vagy mértékben szűkíteni vagy mérsékelni az egyének hozzáférést, amely már ezen jog lényegét vonná el. A korlátozás úgyszintén nem lesz összeegyeztethető a 6. cikk 1. bekezdésével, ha nincs „legitim célja” és nem mutatható ki „ésszerű arányossági kapcsolat az alkalmazott eszközök és az elérni kívánt cél között” (*Ashingdane kontra Egyesült Királyság*, § 57; *Fayed kontra Egyesült Királyság*, § 65; *Markovic és mások kontra Olaszország* [GC], § 99).

45. Amikor a bírósághoz való hozzáférést jogszabály vagy a joggyakorlat korlátozza, az Emberi Jogok Európai Bírósága megvizsgálja, hogy a korlátozás a jog lényegét érinti-e, és különösen, hogy legitim célt követ-e, továbbá ésszerű arányossági kapcsolat van-e az alkalmazott eszközök és az elérni kívánt cél között (*Ashingdane kontra Egyesült Királyság*, § 57). Nem állapítható meg a 6. cikk 1. bekezdésének sérelme, ha a korlátozás összeegyeztethető a Bíróság által lefektetett elvekkel.

46. Ellentétes a 6. cikk 1. bekezdésével, ha egy hatóság nem hajlandó figyelembe venni egy felsőbb bíróság döntését – ami potenciálisan további ítéletek sorához, és a meghozott ítéletek figyelmen kívül hagyásához vezet ugyanazon eljárások kontextusában (*Turzanik kontra Lengyelország*, §§ 49-51).

- *A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre*

47. A jelen kérelem alapjául szolgáló nemperes eljárásban – a fentebb kifejtettek szerint – az eljáró bíróságok a vonatkozó kógens jogszabályi rendelkezésekkel ellentétesen döntöttek akkor, amikor nem követelték meg a ■■■-től annak bizonyítását, hogy írásbeli engedélyt szerzett Indítványozótól az általa tervezett pártlogó feletti vagyoni jogok megszerzéséhez, hanem akként foglaltak állást, hogy ennek megállapítására elegendő az Indítványozótól vélhetően származó ráutaló magatartás megléte.

48. Ennek körében nem a bizonyítékok értékelését vitatja Indítványozó, hanem azt, hogy a bíróságok teljességgel szembe helyezkedtek a kógens jogszabályi rendelkezésekkel, amely eljárásuknak valódi indokát nem adták. Holott az irányadó alkotmánybírói gyakorlat értelmében, amennyiben a bíróság a vonatkozó jogszabályokkal ellentétesen dönt, úgy köteles ezen döntésének indokait is részletesen döntésbe foglalni. Ellenkező esetben ugyanis önkényessé válik a bíróság eljárása.

49. Az ügyben eljáró bíróságok döntései nyomán Indítványozót – az előző alfejezetben kifejtettek szerint – megfosztották az alkotmányos tulajdonvédelmet élvező szerzői jogaitól, mégpedig akként, hogy a bíróságok önkényesen *contra legem* jogalkalmazással éltek. Indítványozó a bírói döntések hatására teljességgel védtelenné vált a ■■■■ tulajdonjogot sértő eljárásaival szemben, holott őt, mint a jogvita tárgyát képező szerzői művek alkotóját széles körű alkotmányos védelem kellett volna megilletse.

50. Az ezzel kapcsolatban előterjesztett panaszem nem ún. negyedfokú jogorvoslat iránti igény, hiszen Indítványozó nem a bírósági döntések pusztán jogszerűtlenségét vitatja, hanem azt, hogy ezen önkényes és *contra legem* jogalkalmazás következtében kiüresedett az alkotmányos tulajdonjoga. Ezen körülmény pedig olyan fokú alaptörvény-ellenesség, amelynek orvoslására a t. Alkotmánybírói hivatott az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva.

51. A fentiek alapján megállapítható, hogy a Kúria Pfv.IV.20.749/2022/2. számon meghozott végzéssel jogerősen lezárult nemperes eljárásban a bíróságok *contra legem* jogalkalmazása elérte az önkényesség azon szintjét, amely a t. Alkotmánybírói következetes gyakorlata értelmében megvalósítja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásból való jog sérelmét.

52. Emellett sérült Indítványozónak a bírósághoz forduláshoz való, illetve a fegyveregyenlőséghez való alapvető joga is az alábbiak szerint. A tisztességes eljárásból való alapvető jog ezen részjogosítványai megkövetelik az eljáró bíróságoktól, hogy valódi és érdemi platformot biztosítsanak a jogkeresők számára, illetve mindenkor tartsák fenn a felek közötti méltányos erőegyensúlyt. Amennyiben a bíróságok nem adnak teret a fél számára az álláspontja kifejtésére, bizonyítékai előterjesztésére, úgy sérül a fél tisztességes eljárásból való joga. Továbbá sérül a bírósághoz való joga a félnek akkor is, ha az eljáró bíróság eloldja magát a rá vonatkozó jogszabályoktól, illetve a döntést hatályon kívül helyező felsőbb bírósági határozatban adott eljárási jogi utasításoktól, hiszen ez utóbbi utasítások a jogvita jogszerű mederben történő tartását hivatottak szolgálni.

53. Az alapeljárásban a Fővárosi Ítéltábla kötelezte az elsőfokú bíróságot, hogy a megismételt eljárásban folytasson le szakértői bizonyítást arra nézve, hogy igazolható-e Indítványozó szerzői joga fennállta, illetve annak sérelme. Az Ítéltábla ilyen irányú felhívása alapján a megismételt eljárásban a Törvényszék formálisan ugyan lefolytatta a bizonyítási eljárást, azonban annak értékelése során – a fent kifejtettek szerint – teljességgel eloldotta magát a vonatkozó jogszabályi rendelkezésektől, amelynek következtében lényegében elzárta Indítványozót attól, hogy bizonyítsa az eljárásban a szerzői jogát ért sérelem fennálltát. Illetve megfordítva: a ■■■-től egyúttal – a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel ellentétesen – nem követelte meg a terhére eső bizonyítást. Ezáltal pedig felborult a felek közötti méltányos egyensúly az eljárásban, amely nem pusztán jogszerűtlenséghez vezetett, amelyet a felsőbb bíróságok sem orvosoltak, hanem olyan, a teljes eljáráson végig vonuló tisztességtelenséget, amely alaptörvény-ellenességet idézett elő.

54. Végezetül sérült Indítványozónak az indokolt bírósági döntéshez való alapvető joga is az alábbiak szerint. A tisztességes eljáráshoz való jog ezen részjogosítványa a vonatkozó alkotmánybírósági és EJEB gyakorlat értelmében megköveteli az eljáró bíróságoktól, hogy mindenkor kellő részletességgel adjanak számot a döntéseik indokairól akként, hogy abból egyértelművé válják a fél számára, hogy a bíróságok mely szabályok és elvek mentén, milyen okokból hozta meg a döntését. Különösen fontos az érdemi indokolás megléte azon kérelmek sorsát elbíráló döntések esetében, amikor a fél beadványa döntő jelentőségű az eljárásban.

55. Indítványozó felülvizsgálati kérelme, illetve az abban előadott befogadhatósági kérelem kifejezetten az eljárás szempontjából döntő jelentőségűnek minősül, ugyanis ezen beadvány alapján teremthető volna meg a rendkívüli jogorvoslati út lehetősége. Emiatt a Kúriának a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadó döntését olyan részletességgel kellett volna megindokolnia, hogy az alapján egyértelművé válhassék, hogy milyen jogszabályok mentén, milyen konkrét okokból döntött a megtagadás mellett a Kúria.

56. Ezzel szemben a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjára alapozott befogadási kérelmet mindössze egy fél mondattal utasította el a Kúria, amely mondatból egyáltalán nem derül ki, hogy miért nem tartja az Indítványozó által elé tárt jogsértést különös társadalmi jelentőségűnek. Indítványozó a kérelmében részletesen előadta, hogy nem pusztán az ő szerzői jogai vonatkozásában, hanem *en bloc* a teljes tartalomkészítő szektort érintő szerzői jogi jogviták tekintetében súlyos anomáliát idézhet elő az az állapot, ha a bíróságok – a vonatkozó jogszabályokkal ellentétben – nem követelik meg a vagyoni jogokról való lemondás megállapításához az írásbeliséget. Ugyanis ez alapján teljességgel kiszámíthatatlanná válik a szerzőt

megillető vagyoni jogok védelme, a szerző pedig bármikor kiforgathatóvá válik a szellemi tulajdonából.

57. A joglogika megkövetelné, hogy a Kúria az elutasító érvekkel, értékítéletekkel támassa alá, illetve reagáljon az Indítványozó által felvetett aggályokra. Anélkül ugyanis a Kúria megállapítása pusztán egy levegőben lógó mondat, amely alapján innentől kezdve a kúriai végzés [40] bekezdésében foglalt elvi tartalom kötelező lesz a bíróságokra, ugyanakkor abból nem világlik ki, hogy mit tekint a Kúria a csekély jelentőség mércéjének. Ez pedig súlyosan tisztességtelen állapotot eredményez nem pusztán Indítványozó konkrét ügyére nézve, de az ehhez hasonló további jogvitákra is a korlátozott precedensrendszer miatt.

58. A fentiek alapján megállapítható, hogy súlyosan sérült Indítványozónak az indokolt bírói döntéshez fűződő alapvető joga is.

III. Kérelem

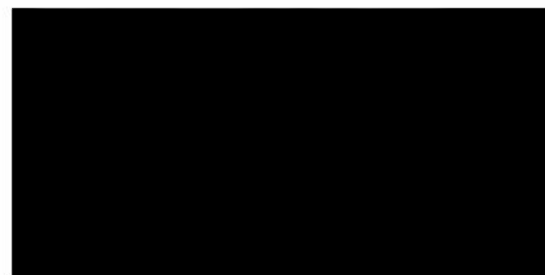
59. Összegezve a fentebb részletesen előadott indokainkat, megállapítható, hogy a Kúria végzése, valamint az annak alapjául szolgáló bírósági végzések súlyosan megsértették Indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos tulajdonhoz való jogát, illetve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a fent részletesen kifejtett indokok alapján a Kúria Pfv.IV.20.748/2022/2. számon hozott végzését a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.25.198/2022/4. számú végzésére, illetve a Fővárosi Törvényszék 1.Pk.21.043/2021/17. számú végzésére kiterjedően, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.

Kelt: Budapest, 2022. december 22.

Tisztelettel,

Az Indítványozó képviseletében:

Karsai Dániel Ügyvédi Iroda

dr. Karsai Dániel András

ügyvéd

